

अग्रोमेट अडवायझरी बुलेटीन
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, कोल्हापूर
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, शेंडा पार्क, कोल्हापूर

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६

ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. २८.०३.२०२५

जिल्हा : कोल्हापूर

मागील आठवड्यातील हवामान (२२.०३.२०२५ ते २८.०३.२०२५)							हवामान घटक		पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (२९.०३.२०२५ ते ०२.०४.२०२५)				
२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	दिनांक	२९	३०	३१	०१	०२	
०.०	०.०	०.०	०.०	४.६	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)	०	१०	७	३	१	
३७.०	३७.०	३७.५	३७.४	३७.०	३६.०	३६.८	कमाल तापमान (अं.से.)	३७	३८	३७	३६	३५	
१९.०	१९.२	१९.०	२३.५	२१.०	२२.०	२१.२	किमान तापमान (अं.से.)	२१	२३	२४	२४	२४	
०	०	६	७	०	०	०	स. दु.	३	२	२	२	३	
५९	७६	८७	७७	९५	६९	६५	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४९	५०	५१	५१	५१	
२९	३०	४४	४३	४२	४५	४२	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३०	३१	३१	३०	३१	
२.३	२.२	२.५	२.८	२.७	३.०	२.८	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	३	४	२	२	१	
प.वा.	प.	पू.आ.	प.वा.	द.नै.	वा.	वा.	स. दु.	वाऱ्याची दिशा	३४८	३३८	२४३	२०७	२५२
वा.	उ.	ई.	उ.वा.	प.वा.	प.वा.	उ.	दु.						
मागील आठवड्यातील पाऊस (मिमी)				पाऊस ०१.०१.२०२५ पासून आजपर्यंत (मिमी)				पाऊस दिवस ०१.०१.२०२५ पासून आजपर्यंत					
४.६				४.६				१					

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचेकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार कोल्हापूर जिल्ह्यामध्ये दिनांक २९ मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान आकाश अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. कोल्हापूर जिल्ह्यामध्ये दिनांक ३० मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. कोल्हापूर जिल्ह्यामध्ये पुढील ५ दिवस कमाल तापमानात ३८.० ते ३९.० अंश सेल्सिअस या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. पुढील ५ दिवसांत किमान तापमान २१.० ते २४.० अंश सेल्सिअस दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ४९ ते ५१% या दरम्यान तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ३० ते ३१% या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. वाऱ्याचा वेग ताशी १ ते ३ किमी या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.
विस्तारित श्रेणी अंदाज		विस्तारित श्रेणीच्या अंदाजानुसार मध्य महाराष्ट्रामध्ये दिनांक ४ ते १० एप्रिल, २०२५ दरम्यान पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा कमी तसेच कमाल तापमान सरासरी पेक्षा जास्त तर किमान तापमान सरासरी पेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.
हवामान इशारा		कोल्हापूर जिल्ह्यामध्ये दिनांक २९ व ३० मार्च रोजी तुरळक ठिकाणी मेघर्जना, विजांचा कडकडाट व ताशी ३० ते ४० किमी इतक्या वेगाच्या वाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> जिल्ह्यामध्ये ३० मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्याने पक्क झालेल्या पिकाची (गहू, ज्वारी, मका, व कांदा) काढणी व मळणी करावी व तयार शेतीमाल सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा. मार्चमध्ये ऊस पिकास प्रती दिवस ६.०६ लिटर पाण्याची गरज असते त्यासाठी ठिबक सिंचन संच (४लिटरचा ड्रीपर) दररोज १ तास आणि ३१ मिनिटे चालू ठेवावा. दिनांक २९ व ३० मार्च रोजी मेघर्जना, विजांचा कडकडाट व ताशी ३० ते ४० किमी इतक्या वेगाच्या वाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे शेतकरी बंधूंनी स्वतःची व आपल्या पशुधनाची काळजी घ्यावी
संदेश		शेतकरी बांधवांनी हवामान आधारित शेतीविषयक सल्ला आपल्या अँड्रॉइड मोबाईलवर मिळविण्यासाठी गुगल प्ले स्टोर वरून "मेघदूत" तर विजांचा कडकडाटच्या अंदाजासाठी "दामिनी" हे अँड्रॉइड ॲप्लिकेशन डाउनलोड करून वापरावे.
गहू	काढणी	<ul style="list-style-type: none"> दिनांक ३० मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेल्या गहू पिकाची मळणी करावी व तयार शेतीमाल त्वरित सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा. गहू ब्रियाणे साठवणुकीच्या काळात सॉडेकिडीच्या नियंत्रणासाठी उन्हात वाळवलेल्या प्रती किलो ब्रियाण्यास १० ग्रॅम याप्रमाणे वेखंड भुकटीची बीज प्रक्रिया करावी.
मका	पक्कता	दिनांक ३० मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेल्या मका पिकाची मळणी करावी व तयार शेतीमाल त्वरित सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा.
रब्बी ज्वारी	दाणे भरणे ते पक्कता	दिनांक ३० मार्च ते २ एप्रिल दरम्यान तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेल्या ज्वारी पिकाची मळणी करावी व तयार शेतीमाल त्वरित सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा.
भुईमुग	वाढीची	<ul style="list-style-type: none"> कोरड्या हवामानामुळे भुईमुग पिकावर तुडतुडे, फुलकिडे व नाग आळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे. नियंत्रणासाठी क्लिनॉलफॉस २५ ई.सी. २० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. उन्हाळी भुईमुग पिकास जमिनीच्या मगदूराप्रमाणे ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी द्यावे.

अॅग्रोमेट अॅडवायझरी बुलेटीन
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, कोल्हापूर
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, शेंडा पार्क, कोल्हापूर

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६

ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com

ऊस	वाढीची	६ ते ८ आठवड्यांच्या सुरु उसाला नत्र खतांचा दुसरा हप्ता ४०% नत्र (१०० किलो नत्र म्हणजेच हेक्टरी २१७ किलो युरिया) द्यावा.
मिरची	फळ वाढीची	➤ मागील आठवड्यामध्ये कोरडे हवामान राहिल्याने काही ठिकाणी कोळी किडीचा प्रादुर्भाव वाढला आहे. प्रादुर्भाव दिसून येताच नियंत्रणासाठी फेनप्रोपॅथ्रीन ३०% ईसी ५ मिली किंवा फेनेक्झाक्विन १० ई.सी. २५ मिली प्रति १० लीटर पाण्यातून फवारणी करावी.
दोडका	फुलोरा	➤ उन्हाळी वेलवर्गीय भाजीपाला पिकांस खुरपणी देऊन नत्र खताचा दुसरा हप्ता द्यावा ➤ वेलवर्गीय पिकांना आधार देण्याचे काम पूर्ण करावे.
आंबा	फळ वाढीची	➤ साधारणतः अंड्याच्या आकाराच्या फळांना फळ माशीचा प्रादुर्भाव होऊ शकतो. फळगळ झालेली असल्यास पडलेली फळे गोळा करून नष्ट करावीत व रक्षक फळ माशी सापळे @ २ प्रति एकर या प्रमाणात लावावेत.
कांदा	पक्कता	➤ पक्क झालेल्या कांदा पिकाची काढणी करावी व काढलेला शेतीमाल सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा.
टोमॅटो	वाढीची	➤ मागील आठवड्यामध्ये कोरडे हवामान राहिल्याने काही ठिकाणी टोमॅटो पिकावर पांढरी माशी व फुलकिड्यांच्या प्रादुर्भाव दिसून येत आहे नियंत्रणासाठी कोरडे हवामान असताना इमिडाक्लोप्रिड ०.५ मि.लि. प्रति लिटर पाण्यातून फवारावे. ➤ दिनांक १९ मार्च रोजी तुरळक ठिकाणी जोरदार वाऱ्यासाह हलक्या पावसाची शक्यता असल्याने टोमॅटो झाडे उन्मळून पडू नयेत म्हणून टोमॅटो रोपांना बांबू/काठीच्या सहाय्याने आधार द्यावा.
पशुधन	वाढीची	➤ लाळ खुरकुत रोगापासून बचावासाठी निरोगी जनावरांना लाळ खुरकुत रोगाची रोगप्रतिबंधक लस मार्च महिन्यामध्ये अधिकृत पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्याच्या सल्ल्याने टोचून घ्यावी. ३ महिन्यांच्या आतील तसेच गाभण जनावरांना लस देणे टाळावे. जनावरांचे वाढणाऱ्या तापमानापासून संरक्षणासाठी पुढील उपाय करावेत... ➤ म्हशींना घर्मग्रंथी खूप कमी असल्याने व त्यांची त्वचा काळी असल्याने वाढणाऱ्या तापमानाचा गायींपेक्षा म्हशींना त्रास जास्त होतो म्हणून म्हशींना पाण्यात डुंबवण्यास सोडावे. ➤ जनावरे सावलीच्या ठिकाणी बांधावीत. शक्य असल्यास दिवसातून ४ ते ५ वेळा त्यांच्या अंगावर पाणी फवारावे. ➤ जनावरांना पुरेशे, शुद्ध व थंड पाणी पिण्यास द्यावे. जनावरांना पुरेसा प्रथिनेयुक्त व हिरवा चारा आणि खनिजमिश्रण द्यावे. ➤ दुपारच्या वेळेस जनावरे चारावयास नेऊ नयेत.
पोल्ट्री पक्षी	वाढीची	पोल्ट्रीमधील पक्षांचे वाढणाऱ्या तापमानापासून संरक्षणासाठी पोल्ट्रीच्या बाजूने बारदाणे लावावेत व त्यावर वारंवार पाणी शिंपडावे जेणेकरून आतील तापमान कमी राहण्यास मदत होईल. तसेच पोल्ट्रीमध्ये हवा खेळती राहिल याची काळजी घ्यावी.

स्त्रोत

१) हवामान पूर्वानुमान

: प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान

: भारत मौसम विज्ञान विभाग वेधशाळा विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, कोल्हापूर

ठिकाण : कोल्हापूर

दि. : २८.०३.२०२५

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकूमौसे, ऐएमएफयु, कोल्हापूर तथा
सहयोगी संशोधन संचालक,
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, कोल्हापूर